

Modest Petrovič

Musorgski

OSNOVNI PODATKI

- **Rodil se je 21. marca 1839 v Karevu, Rusiji, umrl pa 28. marca 1881 pri 42 letih v Sankt Peterburgu v Rusiji**
- **Bil je Ruski skladatelj v obdobju Romantike**
- **Njegova najbolj znana dela so opera Boris Godunov, simfonična pesnitev Noč na golem brdu in klavirska suita Slike z razstave.**
- **Bil je član ruske peterice**

ZGODNJE ŽIVLJENJE

- **Njegova mama je bila posestnica, a je imel nekaj kmečke krvi po očetovi strani**
- **Kot otroku mu je njegova vzgojiteljica pripovedovala veliko ruskih pravljic**
- **To mu je dalo vpogled v osebnosti ljudi, njihova življenja in ga kasneje navdihnilo pri pisanju skladb**
- **Njegova mama, ki je bila sama pianistka, ga je pri 6. letih že začela učiti igranja na klavir**
- **Imel je zelo hiter napredek in po treh letih učenja, pri 9. letih je že znal igrati dela Franza Liszta**

ŠOLANJE

- **Ko se je družina preselila v Sankt Peterburg, se je tam vpisal v nemško gimnazijo Sv. Petra in Pavla, zatem je**

obiskoval Inštitut Komarovo in nazadnje kadetsko šolo, ki jo je končal kot častnik leta 1855.

- Med študijem je glasba zanj ostala zelo pomembna in je kot pianist igral na plesih
- Po končanem šolanju je odšel v polk Ruske carske brigade

KASNEJŠA LETA

- Pri 17 je spoznal takrat 22-letnega Alexandra Borodina s katerim sta hitro postala prijatelja
- Alexander je tudi veliko vplival nanj na področju glasbe
- Čez nekaj časa je premoženje Musorgske družine skopnelo in Modest je kmalu dal odpoved v vojski in se zaposlil kot uradnik
- Kot dober pianist je pozimi leta 1856/57 postal stalen obiskovalec pri skladatelju Alexandru Dalomižskem
- Tam je srečal tudi Vladimirja Stasova, okoli katerega se je kasneje oblikovala ruska peterica
- Sestavljali so jo **César Kjuj, Balakirev, Rimski-Korsakov, Borodin, Musorgski**
- Bili so demokratični radikalni razumniki
- **Leta 1858 se je Musorgski posvetil samo glasbi. Zanimal se je za ljudsko petje in pisal za glas in klavir. Leto kasneje je pridobil dragocene odrske izkušnje pri pomoči izvedbe Glinkove opere *Življenje za carja*. Štiriročna klavirska sonata, ki jo je napisal leta 1860, je njegova edina sonatna oblika.**
- **Resnično življenje prizadene Musorgskega leta 1865, ko mu je umrla mama.**
- **Vdal se je alkoholizmu.**
- **Leta 1867 je bilo leto, v katerem je končal izvirno orkestrsko različico *Noč na Golem brdu* (ki pa jo je Balakirev kritiziral in zavrnil vodenje, kar pomeni, da ni bilo nikoli izvedeno za časa življenja Musorgskega).**
- **V dvanajstih dneh je končal partituro *Noč na Golem brdu*.**
- **Bila je prikazana v Disneyevem filmu *Fantasia***

KARIERA

- Zaposlil se je kot tajnik v inženirskem oddelku prometnega ministrstva in se preselil v komuno skupaj s petimi somišljeniki
- Musorgski leta 1868 prične pisati glasbo za prvih enajst prizorov Ženitve po Nikolaju Gogolju. Delo kasneje opusti.
- Aprila je izgubil službo.
- Kot 29-leten začne pisati opero oziroma glasbeno ljudsko dramo o zgodbi Borisa Godunova, ki jo je pisal med letoma 1868 in 1870. Libreto je napisal sam po Puškinovem besedilu.
- Uspešna premiera Borisa Godunova je bila 8. februarja 1874 v Mariinskem gledališču v Sankt Petersburgu.
- Konec leta 1870 je začel je pisati Hovanščino, ki je ostala nedokončana, čeprav jo je pisal do leta 1880. Končal jo je Rimski-Korsakov leta 1883, premiera pa je bila deset let kasneje v Kijevu.
- Nastajati začne ciklus pesmi Brez sonca in Slike z razstave.

POZNA LETA

- Ruska peterica je razpadla.
- Umrl mu je dober prijatelj in sostanovalec.
- Zapadel je alkoholizmu, ki ga je privedel do izolacije in samouničenja.
- Njegove skladbe iz obdobja po letu 1874 so preludij k Hovanščini z naslovom Zora na reki Moskvi in klavirska suita Slike z razstave (v spomin na Hartmanna). Začel je delati na drugi operi po Gogoljevem besedilu, Soročinski sejem.
- V zadnjih 6 letih napisal nekaj najboljših del: štiri Pesmi in plesi o smrti.
- Leta 1880 je bil dokončno odpuščen iz državne službe. Zavedal se je svoje bede. V začetku leta 1881 je odšel v bolnišnico na zdravljenje. Teden dni

po svojem 42. rojstnem dnevu je umrl. Pokopan je na pokopališču Tihvin v samostanu Aleksandra Nevskega v Sankt Peterburgu.

DELO

- **Dela Musorgskega so slogovno romantična in se močno naslanjajo na ruske glasbene teme. Bil je navdih za mnoge ruske skladatelje, predvsem na Dmitrija Šostakoviča (v poznih simfonijah) in Sergeja Prokofjeva (v svojih operah).**

Opere

- Hovanščina (nedokončana)
- Soročinski sejem
- Ženitev
- Boris Godunov
- Salambo (nedokončana)

Klavirski ciklus

- Slike z razstave

Simfonična pesnitev

- Noč na Golem brdu

Ciklusi

- Otroška soba
- Brez sonca
- Pesmi in plesi smrti

<https://www.slideshare.net/dempsc/mussorgsky-presentation>

https://en.wikipedia.org/wiki/Modest_Mussorgsky

https://sl.wikipedia.org/wiki/Modest_Petrovi%C4%8D_Musorgski

<https://www.britannica.com/biography/Modest-Mussorgsky>